

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2021-5233
Den 17. februar 2021

Uformel videokonference for EU's handelsministre den 2. marts 2021

SAMLENOTAT

1. Kommissionens meddelelse om handelspolitisk strategirevision.....2

1. Kommissionens meddelelse om handelspolitisk strategirevision

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

På den uformelle videokonference for EU's handelsministre ventes en præsentation af Kommissionens meddelelse om handelspolitisk strategirevision fulgt af en udveksling af synspunkter. Drøftelsen ventes at udgøre startskud til proces om udarbejdelse af rådskonklusioner vedr. den ny meddelelse, som planlægges godkendt på det formelle handelsministerrådsmøde den 20. maj.

2. Baggrund

Kommissionen indledte i foråret 2020 en revision af EU's overordnede handelspolitiske strategi på baggrund af COVID-19's betydelige påvirkning af europæisk økonomi og handel samt det bredere aktuelle handelspolitiske klima med amerikansk-kinesiske spændinger og krisen i WTO.

Den ny handels- og investeringspolitik – teknisk set en meddelelse fra Kommissionen – offentliggøres i uge 7 og bygger på omfattende offentlige konsultationer, som iflg. Kommissionen har vist stor bredde i de deltagende interessenters ønsker til handelspolitikken. EU's handelsministre drøftede strategirevisionen på deres uformelle videokonference den 9. november 2020.

Den ny strategi slår fast, at handelspolitikken skal bidrage til EU's grønne og digitale omstilling og til økonomisk genopretning efter COVID-19. Handelspolitikken skal desuden sætte rammerne for en mere bæredygtig og retfærdig globalisering og styrke EU's mulighed for at forfølge sine interesser og håndhæve sine rettigheder. Udgangspunktet er en handelspolitisk tilgang, der af Kommissionen betegnes som "åben strategisk autonomi", hvor EU på den ene side forbliver åben for omverdenen og drager nytte af internationalt samarbejde og på den anden side styrker sin modstandsdygtighed og træder mere i karakter på den globale scene bl.a. i forhold til at beskytte sin økonomi imod unfair handelspraksis.

I erkendelse af, at det udfordrende globale miljø stiller krav om stærke og forpligtende handelsregler fremhæves WTO-reform som en afgørende prioritet. Andre konkrete indsatsområder omfatter klimaomstilling og fremme af ansvarlige og bæredygtige forsyningskæder; digital omstilling; fremme af EU's rolle ift. at sætte globale standarder; styrkede partnerskaber med nabolandene og Afrika; samt en mere målrettet implementerings- og håndhævelsesindsats ud fra en betragtning om, at åbenhed og beskyttelse går hånd i hånd.

3. Formål og indhold

Rådet ventes på baggrund af en orientering fra Kommissionen om hovedlinjerne i den ny meddelelse om handelspolitisk strategirevision at drøfte EU's overordnede handelspolitiske tilgang og indlede processen med udarbejdelse af rådskonklusioner om meddelelsen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Drøftelsen medfører ikke i sig selv behov for ændringer af dansk lovgivning.

7. Konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv konsekvenser for samfundsøkonomien, EU's budget, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Der har ikke været foretaget høringer forud for drøftelsen. Handelspolitisk Specialudvalg er løbende blevet orienteret om Kommissionens strategirevisionsarbejde. Erhvervs-, arbejdstager- og civilsamfundsorganisationer samt repræsentanter for forskningsmiljøet blev konsulteret om EU's strategirevision ved møde i Forum for fair og bæredygtig handelspolitik den 7. september 2020, hvor en højtstående repræsentant for Kommissionen orienterede om processen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den ny strategi ventes overordnet set vel modtaget i Rådet. Der er blandt medlemsstaternes regeringer bred enighed om handelspolitikens centrale bidrag til økonomisk genopretning efter COVID-19, ligesom der er tilslutning til en fortsat ambitiøs og regelbaseret europæisk handelspolitik med en aktiv rolle for EU ikke mindst ifm. WTO-reform. I lyset af det udfordrende globale handelsmiljø er der bred opbakning til strategiens underliggende tankegang om, at EU på samme tid skal forblive åben og beskytte sig mod unfair konkurrence, men der er forskellige holdninger til balancen mellem de to hensyn. I det lys ventes der divergens i holdningen til de specifikke initiativer og tiltag, der præsenteres i strategien, hvilket forventeligt også vil slå igennem ifm. forhandling af rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ønsker en ambitiøs, fair og bæredygtig europæisk handelspolitik baseret på åbne markeder, regelbaseret samarbejde og et stærkt multilateralt engagement. Der lægges vægt på, at handelspolitikken fremmer europæiske værdier og standarder vedr. arbejdstagerrettigheder og bidrager til EU's grønne og digitale omstilling, herunder sikrer at europæiske virksomheder kan drage fordel af internationale digitale regler, og til økonomisk genopretning post-COVID-19. I den forbindelse anses det for væsentligt, at EU's handelspolitiske strategi forholder sig til de sårbarheder bl.a. i forsyningskæderne for kritiske sundhedsprodukter, som COVID-19 har afsløret, men uden, at man af den grund opgiver den åbne og samarbejdsorienterede tilgang. På samme vis støtter regeringen en styrket håndhævelsesindsats for at sikre, at eksterne handelspartnere ikke udnytter EU's åbenhed, men lægger vægt på, at EU ikke må lukke sig om sig selv og slå ind på en protektionistisk kurs. Tværtimod skal EU fortsætte og intensivere det bi- og multilaterale engagement med de eksterne handelspartnere om aktuelle handelspolitiske udfordringer. I den sammenhæng tillægges samarbejdet med USA særligt stor betydning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Processen om revision af EU's handelspolitiske strategi blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for handelsministrenes uformelle videokonferencen den 9. november 2020.